

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

2024

Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (tzw. Ustawa o ochronie małoletnich) wprowadza nowe instrumenty ochrony praw dzieci. M.in. nakłada na podmioty pracujące z dziećmi, obowiązek posiadania standardów ochrony małoletnich (zwanymy inaczej standardami ochrony dzieci). Instytucje i placówki będą zobowiązane do wprowadzenia standardów od 15 sierpnia 2024 r.

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to zbiór zasad, które stawiają ochronę dziecka w centrum działań i wartości organizacji i tym samym pomagają stworzyć bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne środowisko we wszystkich podmiotach działających na rzecz dzieci.

|

W placówce, która spełnia standardy ochrony dzieci:

- ❖ nie pracują osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu dziecka,
- ❖ wszyscy pracownicy wiedzą, jak rozpoznawać symptomy krzywdzenia dziecka oraz jak podejmować interwencję w przypadku podejrzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy - w placówce lub w rodzinie,
- ❖ wszystkie dzieci dowiadują się, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami - w realnym świecie oraz w internecie,
- ❖ wszystkie dzieci mają stały dostęp do informacji, gdzie szukać pomocy w trudnych sytuacjach życiowych,
- ❖ rodzice dowiadują się, jak wychowywać dziecko bez przemocy i uczyć je zasad bezpieczeństwa.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich (załączniki nr 1 i 2)

Zrozumienie czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia małoletnich i umiejętne ich rozpoznawanie pomagają w:

- 1) zidentyfikowaniu małoletnich bardziej narażonych na krzywdzenie;
- 2) planowaniu działań profilaktycznych (zapobiegawczych) skierowanych do rodzin i samych małoletnich;
- 3) przerwaniu krzywdzenia małoletnich.

Czynniki krzywdzenia małych dzieci

Związane z małym dzieckiem	Rodzinne	Środowiskowe
<ul style="list-style-type: none">• przedwczesny poród,• poród bez pomocy medycznej,• niska waga urodzeniowa,• poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej,• krótkie przerwy między kolejnymi porodami,• długotrwały płacz.• wiek małego dziecka,• niepełnosprawność intelektualna/ruchowa,• choroby psychiczne,	<ul style="list-style-type: none">• nieobecność rodziców,• autorytarny styl rodzicielstwa,• doświadczanie przez rodzica przemocy w rodzinie,• kondycja psychiczna rodziców,• uzależnienia, konflikty, kryzysy,• samotne rodzicielstwo,• obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie,• rodzina zastępcza/adopcyjna,• oddzielne zamieszkiwanie rodziców,	<ul style="list-style-type: none">• izolacja społeczna,• ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny,• przemoc i patologia.

Symptomy krzywdzenia małoletnich

§ „Symptomy fizyczne”: ślady na ciele małoletniego, siniaki, otarcia, złamania, odparzenia, ślady duszenia.

§ „Symptomy emocjonalne”: trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji, nagła i silna ekspresja emocji, negatywny obraz siebie, silny strach, okazywanie agresji.

§ „Symptomy poznawcze”: obniżenie poziomu funkcjonowania poznawczego, niewystępujące wcześniej problemy z koncentracją i pamięcią, trudności w rozwiązywaniu problemów.

§ „Symptomy behawioralne”: problemy z podporządkowaniem się regułom, wycofanie, nieufność, agresywne zachowania.

§ „Objawy molestowania seksualnego”: ból, zaburzenia układu pokarmowego i moczowego, reakcje psychiczne, wycofanie, poczucie wstydu.

Bezpieczna relacja personelu z małoletnim

- ❖ działanie dla dobra małoletniego,
- ❖ adekwatna reakcja i działanie,
- ❖ szacunek i uwzględnianie potrzeb małoletnich,
- ❖ zachowania pozytywne,
- ❖ zachowania negatywne,
- ❖ bezpieczny kontakt fizyczny,
- ❖ bezpieczeństwo online.

Bezpieczne relacje pomiędzy małoletnimi

- ❖ zachowania pozytywne
- ❖ zachowania negatywne

Procedury postępowania w przypadku rozpoznania symptomów krzywdzenia:

- incydent naruszenia dobra małoletniego (jednorazowe, incydenty -> symptomy) -> postępowanie profilaktyczne:
 - działania doraźne,
 - informowanie dyrektora,
 - monitorowanie sytuacji: pracownicy regularnie sprawdzają sytuację i dobrostan małoletnich, u których widoczne są czynniki ryzyka lub symptomy krzywdzenia;
 - rozmowa profilaktyczna z rodzicami,
 - sformułowanie podejrzenia krzywdzenia.

Wszyscy pracownicy i osoby z informacjami o krzywdzeniu zobowiązani są do zachowania tajemnicy względem osób trzecich (w tym personelu nieangażowanego w sprawę na każdym jej etapie).

Postępowanie podstawowe w przypadku podejrzenia krzywdzenia:

1. Osoba z personelu po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia małoletniego tworzy Notatkę Służbową i przekazuje informację Osobie Godnej Zaufania.
2. Osoba z Personelu, który podejmuje informację bezpośrednio od małoletniego o naruszeniu jego dóbr (krzywdzie) staje się Osobą Zaufania.
3. Osoba Zaufania informuje małoletniego, że zajmie się jego zgłoszeniem i upewnia się, że sporządzona i przekazywana dalej notatka służbowa zawiera wszystkie informacje uzyskane od małoletniego wraz z kontekstem ich uzyskania oraz dodatkowymi wyjaśnieniami.
4. Osoba Godna Zaufania zakłada kartę interwencji (Załącznik nr 5 do Standardów).

Procedury i obowiązek działania:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.
2. Zespół interwencyjny.
3. Obowiązek natychmiastowego działania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dotkliwego w skutkach
4. Podejrzenie krzywdzenia przez osobę z personelu.
5. Działania w przypadku krzywdzenia ze strony osoby dorosłej niebędącej personelem ani rodzicem.
6. Krzywdzenie małoletniego przez innych małoletnich w Placówce.
7. Zasady ochrony wizerunku małoletniego.
8. Bezpieczeństwo małoletnich w Internecie.
9. Monitoring Standardów.

Działania w przypadku krzywdzenia ze strony rodzica lub osoby najbliższej:

1. Jeśli rodzice są podejrzani o krzywdzenie małoletniego, prowadzi się z nimi czynności profilaktyczne opisane w § 6 (slajd nr 10).
2. Po wyczerpaniu czynności opisanych w § 6 lub w sytuacji, gdy o krzywdzenie jest podejrzewana inna niż rodzic osoba spokrewniona lub najbliższa, tj. po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia, dyrektor samodzielnie lub wspólnie z Osobą Godną Zaufania lub z zespołem interwencyjnym podejmuje następujące i adekwatne do sytuacji działania.

Przyjęcie Standardów jest świadomym krokiem ku stworzeniu bezpiecznego i wspierającego środowiska dla dzieci i młodzieży. Stanowią one podstawę naszej etyki oraz moralnego i prawnego obowiązku ochrony małoletnich przed wszelkimi formami krzywdy.

Znajomość i konsekwentne stosowanie Standardów jest obowiązkiem wszystkich pracowników i współpracowników naszej instytucji